

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.III.20.572/2017/4.szám

A Szegedi Ítéltábla a Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Bihari Krisztinaügyvéd) által képviselt **felperes neve, felperes lakcíme** szám alatti állandó lakos felperes által – a Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Kiss László ügyvéd) által képviselt **alperes neve, alperes székhelye** szám alatti székhelyű alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása és egyéb iránti perében a Szegedi Törvényszék 2017. április 28. napján kelt 6.P.22.720/2016/10. sorszámu ítélete ellen az alperes által 11. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érint, megfellebbezett rendelkezését **helybenhagyja.**

Kötelezi alperest, 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 20.000,- (Húszezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S

Az ítéltábla az alábbi tényállást állapította meg.

A felperes, mint kölcsönbe vevő az alperes jogelődjével, a **alperesi jogelőd neve**.-vel, mint hitelezővel 2007. augusztus 3. napján egyedi fogyasztási devizaalapú kölcsönszerződést kötött a 3.000.000,- Ft bruttó vételárú ... frsz.-ú Volkswagen (D) Passat Variant Diesel típusú gépjármű finanszírozására, melyhez a hitelező 677.000,- Ft önrész mellett 2.323.000,- Ft CHF alapú kölcsönt nyújtott. A szerződésben a felperesi adós kötelezettséget vállalt arra, hogy 72 hónapon át havi 50.498,- Ft-ot fizet meg az alperesnek, az összes törlesztő részlet 3.635.856,- Ft. A kölcsönszerződés 2. pontja szerint az abban nem szabályozott kérdéseket a szerződés elválaszthatatlan részét képező a **alperesi jogelőd neve**. hitelezési tevékenységére vonatkozó **Üsz.** számú üzletszabályzata (továbbiakban: **Üsz.**) tartalmazza. A kölcsönszerződés 3. pontjában a felperesi kölcsönbevevő kijelentette, hogy az egyedi kölcsönszerződésben az annak elválaszthatatlan részét képező opciós és adásvételi szerződésben, valamint az üzletszabályzatban foglaltakat megismerte, megértette és azokat a jelen szerződés aláírásával magára nézve kötelezőnek ismerte el és az **Üsz.** átvételét a jelen szerződés aláírásával nyugtázta.

Az **Üsz.** II/1. pont e) pontja szerint a kölcsön összegének hitelező általi egyik folyósítási feltétele a biztosíték nyújtására vonatkozó szerződés felek közötti írásban érvényes létrejötte.

Az **Üsz.** IV/7. pontja szerint, amennyiben az elsődleges biztosíték opció és az egyedi kölcsönszerződés futamideje 5 évnél hosszabb, úgy kölcsönbevevő köteles a hitelező felszólítására – az eredeti feltételekkel egyező tartalommal – ismét vételi jogot engedni, amelynek időtartama legalább a szerződés lejáratát követő 3 hónap. Továbbá az **Üsz.** VI/1. pontja szerint a kölcsönbevevő

köteles a hatósági nyilvántartásba, gépjármű forgalmi engedélyébe és a törzskönyvbe a hitelező javára – a felek között létrejött szerződésnek megfelelően – a vételi jogot vagy a jelzálogjogot és annak biztosítására az elidegenítési és terhelési tilalmat bejegyeztetni és ennek megfelelően úgy rendelkezni, hogy a bíróság a törzskönyvet a hitelező, mint a korlátozás jogosultja részére küldje meg. A IV/9. pont szerint amennyiben a kölcsönbevevő a kölcsönszerződésben foglalt valamennyi kötelezettségét teljesítette, így a hitelező köteles a gépjármű törzskönyvét és a korlátozó bejegyzések törléséhez szükséges nyilatkozatokat kiadni. A VI/2. szerint a kölcsönbevevő kötelezettséget vállalt, hogy a gépjárművet mindaddig nem veszi át a szállítótól, amíg a fenti feltételeknek nem tesz eleget. A VI/3. pont szerint, pedig amennyiben a törzskönyv bármely oknál fogva kölcsönbevevő birtokába kerül, köteles azt haladéktalanul a hitelező részére értékküldeményként továbbítani.

A felek között 2007. augusztus 7. napján opciós és adásvételi szerződés is létrejött biztosítéki jelleggel a kölcsönszerződés biztosítására.

Az opciós szerződés 5. pontja alapján a hitelező a vételi jogot a jelen szerződés aláírásától számított öt éves időtartam alatt, de legfeljebb addig az időpontig gyakorolhatja, ameddig vele szemben a kölcsönszerződésből eredő tartozását a kölcsönbe vevő maradéktalanul nem teljesítette. Az opciós szerződés 8. pontja szerint pedig a hitelező az e megállapodás szerint alapított vételi jogát abban az esetben gyakorolhatja, ha a kölcsönbevevő a jelen megállapodás 2. pontjában hivatkozott kölcsönszerződésben megjelölt bármely esedékességi időpontban – az esedékességet követő 15 napon belül – akár részben vagy egészben nem tesz eleget valamely fizetési kötelezettségének, továbbá a kölcsönszerződés bármely oknál fogva felmondásra kerül.

Az adásvételi szerződésben a felperes a perbeli gépjárműre vonatkozó adásvételi szerződés megkötésére vállalt kötelezettséget az adásvételi szerződésben írt feltételekkel, illetőleg a feltételek bekövetkezte esetére.

A peres felek által kötött perbeli kölcsönszerződés a 2014. évi XL. törvény szerint elszámolással érintett volt, az elszámolás felülvizsgált státuszú (Szegedi Törvényszék P.22.393/2014/3.).

Az alperes a szerződést 2014.09.09. napján kelt levelével azonnali hatállyal felmondta, felszólította a felperest 890.596,- Ft hátralék megfizetésére, egyúttal nyilatkozott, hogy opciós jogát gyakorolja, melynek következtében a perbeli gépjárműre az adásvételi szerződés létrejött és felhívta a felperest a gépjármű birtokba adására.

A felperes módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy az opciós szerződés 5., 8. pontja, valamint az Üsz. IV/7. pontja, mint általános szerződési feltétel érvénytelen. Kérte továbbá az alperes kötelezését a perbeli ... frsz.-ú személygépjármű törzskönyvének kiadására.

Az Üsz. rendelkezésének érvénytelenségére vonatkozó kereseti kérelmét arra alapította, hogy az jogszabályba ütköző módon hosszabbítja meg öt évet meghaladó időtartamra az opciót, a törzskönyv kiadására irányuló kereseti kérelmét pedig azzal, hogy a törzskönyvnek az alperesi jogelőd által, illetőleg alperes általi birtokban tartása az opciós szerződés rendelkezésein alapul, s miután az opció öt éves időtartama eltelt, ezért az alperesnek nincs jogalapja annak birtokban tartására.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Előadta, hogy az opciós szerződésben írt konstrukció zárt opció, melyre figyelemmel a kölcsönszerződés azonnali hatályú felmondásától nyílik meg az opciós szerződés öt éves időtartama, mely idő alatt jogszerűen élhet

opciós jogával, melynél fogva az üzletszabályzat IV/7. pontja nem ütközik jogszabályba. Csak abban az esetben köteles a gépjármű törzskönyvét felperesnek kiadni, ha a kölcsönbevevő valamennyi fizetési kötelezettségét teljesítette. Miután felperes nem tett eleget a kölcsönszerződésből eredő valamennyi fizetési kötelezettségének, nem kérheti jogszerűen a jognyilatkozatok kiadását, követelése ennek megfelelően idő előtti. A Ptk. disszpozitív rendelkezései lehetővé tették, hogy a szerződés teljesítésének biztosítására a gépjármű törzskönyvének általa történő birtokban tartása független, önálló atipikus biztosítékként kiköthető legyen. A törzskönyv átadásának a kölcsönszerződéshez kapcsolódó biztosítéki jellegét támasztja alá az Üsz. II.1e. pontja, valamint VI/1-2. illetve 3. pontjai is. Álláspontjának alátámasztására konkrét eseti döntésekre hivatkozott, tévesnek ítélve a Kúria Pfv.I.21.202/2015/4. sorszámu ítéletében kifejtetteket.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy a felperes, mint adós és az alperesi jogelőd, mint hitelező között 2007. augusztus 3. napján létrejött egyedi kölcsönszerződés részévé vált Üsz. IV/7. pontja érvénytelen, továbbá kötelezte alperest, hogy adja ki felperesnek a perbeli ... frsz.-ú VW Passat Variant típusú személygépjármű törzskönyvét. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Rögzítette, hogy a felperes és az alperesi jogelőd között létrejött egyedi kölcsönszerződés részét képező Üsz. IV/7. pontjának szerződéses rendelkezés érvénytelenségét a bíróság közérdekű perben már megállapította (BDT2008.1828.). Ennek kapcsán rámutatott arra, hogy az opsiós szerződés 4. pontja szerint a hitelező a vételi jogot a szerződés aláírásától számított öt éves időtartam alatt, de legalább addig az időpontig gyakorolhatja, ameddig vele szemben a kölcsönszerződésből eredő tartozását a kölcsönbevevő maradéktalanul nem teljesítette. Az opsiós jog időtartamát szabályozó ezen kikötés megfelel a Ptk. 371. § (2) bekezdésében írtaknak. Ugyanakkor az Üsz. IV/7. pontjának rendelkezése a Ptk. ezen kógens rendelkezését megkerüli, mert annak alapján a hitelező hatalmasságot kapott arra, hogy egyoldalú felszólítással kötelezze – változatlan tartalommal – újabb opsiós szerződés kötésére a felperesi kölcsönbevevőt, azaz az alkalmazott konstrukcióval az öt évre szóló opsiós szerződést meghosszabbíthatja. Ez jogszabályba ütköző rendelkezés, illetőleg az erre vonatkozó Üsz.-beli megállapítás érvénytelen, semmis.

Ezen túl megállapítható, hogy az opsiós jog megszűnésére figyelemmel a biztosítéki célból kötött járulékos szerződések alapján az alperesnek már nincs érvényes jogcíme a törzskönyv birtokban tartására.

Tény, hogy a szerződési szabadság elvéből következően – erre vonatkozó jogszabályi tiltás hiányában – nincs akadálya annak, hogy a kölcsön visszafizetésének atipikus biztosítékként kössék ki a felek a hitelező javára a törzskönyv birtoklásának a jogát mindaddig, amíg a kölcsönbevevő a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségét nem teljesíti maradéktalanul. Perbeli esetben a felek ilyen tartalmú megállapodást nem kötöttek, sem az egyedi kölcsönszerződésnek, sem az annak részévé vált Üsz.-nek nincs olyan kikötése, amely ilyen a tipikus biztosítékként értelmezhető. Az üzletszabályzatnak a törzskönyvről rendelkező VI/1. pontjának megszővegezése, annak nyelvtani értelme azt támasztja alá, hogy a felek a törzskönyv alperes részére történő megküldésével az alperes, illetve alperesi jogelőd opsiós jogát kívánták biztosítani. Ennek megfelelően a törzskönyv birtoklásához való jog az opsiós joghoz kapcsolódó járulékos jogosultság, amely járulékos jellegére figyelemmel az opsiós jog megszűnésével együtt megszűnik. Tekintettel arra, hogy az opsiós szerződésben írt időtartam meghosszabbítására vonatkozó rendelkezés semmis, és az opció létrejöttétől 2007. augusztus 7. napjától számított öt év eltelt, ezért az alperesnek nincs jogcíme a törzskönyv birtokban tartására. Megjegyezte továbbá, hogy az Üsz. IV/9. pontja a VI/1. ponttal együttesen értelmezve csupán annyit jelent, hogy ha a kölcsönbevevő teljesíti fizetési kötelezettségeit, a hitelező köteles kiadni a törzskönyvet. Nem vonható le azonban ebből a

szerződési feltételből az a következtetés, hogy akkor is jogosult lenne azt az alperes magánál tartani, ha e jogosultság alapjául szolgáló opciós jog megszűnt.

Az opciós szerződés 5. pontjában írt rendelkezés a Ptk. 374. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelel, ezért az nem érvénytelen.

Az opciós szerződés 8. pontját illetően a rendelkezés megszüvegezéséből egyértelmű annak célja, hogy a felperesi szerződésszegés esetén annak szankciójaként megnyissa az alperes részére az opciós jog gyakorlásának lehetőségét azért, hogy az opciós szerződés be tudja tölteni biztosítéki funkcióját. Miután annak megnyíltát maga az opciós szerződés a felperes szerződésszegéséhez köti, e rendelkezés nem ütközik jogszabályba, nem érvénytelen, mert annak kifejeződése, hogy az opciós jog a kölcsönszerződés biztosítékaként funkcionál.

Az elsőfokú bíróság ítélete elleni fellebbezésében az alperes annak megváltoztatásával a perbeli gépjármű törzskönyvének kiadására vonatkozó kereseti kérelemmel utasítását kérte, míg másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára történő utasítását.

Az Üsz. rendelkezései alapján csak abban az esetben köteles a gépjármű törzskönyvét kiadni, ha a kölcsönbevevő valamennyi fizetési kötelezettségét teljesítette. Mivel a felperes nem tett eleget ennek, ezért jogszerűen nem kérheti a jognyilatkozatok kiadását, követelése ennek megfelelően idő előtti. A Ptk. diszpozitív rendelkezései lehetővé tették, hogy a szerződő felek a szerződés teljesítésének biztosítására a törvényben nevesített mellékkötelezettségeken túl más biztosítékban is megállapodjanak. Az Üsz. ezen rendelkezéséből megállapíthatóan a törzskönyv alperesi birtokban tartása egy független, önálló atipikus biztosítékként tekinthető. Ennek a kölcsönszerződéshez kapcsolódó biztosíték jellegét támasztja alá az Üsz. II/1e., VI/1.2. és 3. pontjai is.

Ezen túlmenően hivatkozott több konkrétan megnevezett eseti döntésre (Szegedi Törvényszék 2.Pf.20.026/2014/3., P.20.047/2005/13., Kúria Pfv.21.202/2015/4.).

Ezen eseti döntésekből is következően a gépjármű törzskönyve nem az opciós jognak, hanem a kölcsönnek az atipikus biztosítéka és ennek megfelelően az nem kerülhet ki a birtokából mindaddig, amíg a kölcsönbe vevő felperesnek fizetési kötelezettsége áll fenn. Kifejtette továbbá, hogy a törzskönyv kiadásával kapcsolatban a Kúria által hozott Pfv.V.21.971/2015. számú döntéssel nem ért egyet. Hangsúlyozta, a bíróság nincs kötve a más személyek között folyamatban volt perben megállapított tényálláshoz és döntéshez akkor sem, ha a döntés azonos tényálláson alapult (BH2008.19.). Ennek tükrében is hivatkozott a Kaposvári Törvényszék konkrétan megjelölt jogerős ítéletére.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a csatolt Üsz.-t vizsgálta, alperes nem bizonyította, hogy bármely más Üsz. is vonatkozna a perbeli jogügyletre. Megjegyezte, egyebekben az alperes által fellebbezésében hivatkozott Üsz. alapján is kötelezte a törzskönyv kiadására a Szegedi Ítéltábla Pf.II.21.084/2016/7. sorszámú jogerős ítéletében.

Alperes nem indokolta, hogy a tisztességtelennek talált szerződési feltételt mely okból tartja érvényesnek, és az Üsz. IV/7. pontjának megváltoztatását mely okból tartja indokoltnak. Ezért az érvénytelenség megállapításának megváltoztatására irányuló fellebbezés érdemi vizsgálat nélküli elutasítását kérte.

Az alperes által fellebbezésében hivatkozott egyedi ítéletek nem indokolják a törzskönyv kiadására vonatkozó elsőfokú ítélet megváltoztatását. Jelentősége annak van, hogy az alperes önálló biztosíték jellegű opciós joga az üzletkötést követő öt év elteltével megszűnt, így az opciós jog meghosszabbítására az opciós jog gyakorlására nyitva álló határidő kezdetére vonatkozó rendelkezések semmiek. Az Üsz. IV/9. pontjából sem önállóan, sem a szerződés más

rendelkezéseivel együtt történő értelmezésből nem következik, hogy az alperes javára a vételi jog és annak biztosítására elidegenítési és terhelési tilalom kerüljön bejegyzésre. E szabályok együttes értelmezéséből ugyanakkor az következik, hogy egymásra épülő kötelezettséggként csak az opció, valamint az elidegenítési és terhelési tilalom kikényszeríthetősége érdekében került a törzskönyv az alperes birtokába. A kikötés ugyanis szoros kapcsolatban áll az opciós jog és az elidegenítési és terhelési tilalom biztosításával, másrészt megfogalmazásából is kitűnően járulékos jellegű, ezért jogi sorsa osztja az elsődleges biztosítékjogi sorsát. Nem teremt jogalapot a törzskönyv birtoklására a Ptk. 193. § (1) bekezdése sem. Alperesnek nincs érvényes jogcíme a törzskönyv birtokban tartására és erre irányuló szerződéses kikötés hiányában a törzskönyv kiadását nem tagadhatja meg azon az alapon, hogy a kölcsönszerződésből folyó kikötések teljes körűen nem kerültek teljesítésre, ez nem a birtoklással kapcsolatosan a hitelezőt megillető igények körébe tartozik. Perpeli esetben a törzskönyv birtokban tartásáról sem a szerződés, vagy az Üsz. más rendelkezéseivel való együttértelmezésből nem következik, hogy az alperes javára önálló biztosítékként került volna megfogalmazásra a törzskönyv birtoklása.

A fellebbezés **nem alapos.**

Az ítéletábra előrebocsátja, hogy az alperes fellebbezésében kizárólag az elsőfokú bíróság ítéletének a törzskönyv kiadására vonatkozó rendelkezését sérelmezte. Ezért az ítéletábra - a fellebbezés korlátaira tekintettel - is csupán e körben vizsgálta felül az elsőfokú bíróság döntését.

Az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel érintett – a törzskönyv kiadására vonatkozó – rendelkezésével és érdemi álláspontjával egyetért.

A fellebbezés kapcsán az ítéletábra az alábbiakra mutat rá.

Az elsőfokú iratokból megállapíthatóan a peres felek a kölcsönszerződés biztosítására opciós szerződést kötöttek az alperes által finanszírozott járműre, mely szerződés 5. pontjában rögzítették az opciós jog gyakorlásának időpontját, amely az ÜSZ. IV/7. pontjában foglaltakkal ellentétes. Ezért a Ptk. 205/C. § alapján az opciós szerződésben szereplő feltétel vált a szerződés részévé, ennél fogva a felek által kikötött opciós jog nem zárt opció, emiatt az opciós jog gyakorlására az alperesnek az opciós szerződés megkötésétől számított 5 évig volt lehetősége. Az is kétségtelenül megállapítható, hogy az opciós szerződés megkötésétől számított 5 év nélkül telt el, hogy az alperesi hitelező opciós jogát gyakorolta volna (2007. augusztus 7.). Az alperes ugyanis opciós jogát ezen 5 éves határidőn túl, 2014. szeptember 9. napján az azonnali hatályú felmondással egyidejűleg kívánta gyakorolni. Ezek miatt az opciós jog megszűnt.

Mindezekből kiindulva a bíróságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a törzskönyv birtokban tartása a vételi joghoz kapcsolódó járulékos vagy a kölcsönszerződés atipikus biztosítékának tekinthető-e.

A Ptk. 200. § (1) bekezdésében megfogalmazott szerződési szabadság elvéből következően – ilyen tartalmú jogszabályi tiltás hiányában – nincs akadálya annak, hogy a kölcsön visszafizetésének atipikus biztosítékként a felek kikössék a törzskönyv birtoklásának jogát mindaddig, amíg a kölcsönbe vevő a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségeit nem teljesíti maradéktalanul. Perbeli esetben azonban a felek ilyen tartalmú megállapodást nem kötöttek. Az opciós szerződés 5. pontjának helyes értelmezése szerint a felek a vételi jog – és nem a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettség – biztosítására kötötték ki az alperes javára az elidegenítési és terhelési tilalmat, a vételi jog tárgyát képező perbeli gépjárműre. Az ÜSZ. VI/1. pontja ezzel összhangban rendelkezik úgy, hogy a kölcsönbe vevő köteles a hatósági nyilvántartásba, a gépjármű forgalmi

engedélyébe és a törzskönyvbe a hitelező javára – a felek között létrejött szerződésnek megfelelően – vételi jogot vagy a jelzálogjogot és annak biztosítására az elidegenítési és terhelési tilalmat bejegyeztetni és ennek megfelelően úgy rendelkezni, hogy a hatóság a törzskönyvet a hitelező, mint a korlátozás jogosítottja részére küldje meg.

Ezen szerződési feltétel szövegezése és annak nyelvtani értelmezése is azt támasztja alá, hogy a peres felek a törzskönyv alperes részére történő megküldésével az alperes opciós jogát kívánták biztosítani. Ennek megfelelően a törzskönyv birtoklásához való jog az opciós joghoz kapcsolódó járulékos jogosultság, amely járulékos jellegére figyelemmel az opciós jog megszűnésével együtt szűnik meg.

Az ÜSZ. IV/7. pontja az opciós szerződés 5. pontjával együttesen értelmezve csupán annyit jelent, hogy ha a kölcsönbe vevő teljesíti a fizetési kötelezettségeit, a hitelező (az alperes) köteles kiadni a törzskönyvet és a korlátozó rendelkezések törléséhez szükséges jognyilatkozatot. Ez nem jelenti egyúttal azt is, hogy az alperesi hitelező akkor is jogosult lenne magánál tartani a törzskönyvet, vagy megtagadni az elidegenítési és terhelési tilalom törléséhez szükséges nyilatkozatot, ha az e jogosultságok alapjául szolgáló opciós joga megszűnt.

A Ptk. 207. § (1) és (2) bekezdése szerint ugyanis a szerződési nyilatkozatot vita esetén úgy kell értelmezni, ahogyan azt a másik félnek a nyilatkozó feltehető akaratára és az eset körülményeire tekintettel a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint értenie kellett. Ha pedig az általános szerződési feltétel, illetve fogyasztói szerződés tartalma e szabály alkalmazásával nem állapítható meg egyértelműen, a feltétel meghatározójával szerződő fél, illetve a fogyasztó számára kedvezőbb értelmezést kell elfogadni. A jogalkotó a Ptk. fenti rendelkezésével a pontatlan vagy bizonytalan megfogalmazás kockázatát arra a félre terhelte, aki annak megfogalmazásáért felelős. Ebből következően, ha az alperesnek az ÜSZ. IV/9. pontjában írt szerződési kikötéssel az volt a célja, hogy a kölcsön visszafizetésének atipikus biztosítékeként mindaddig magánál tarthassa a kölcsönből finanszírozott gépjármű törzskönyvét, amíg az adós valamennyi fizetési kötelezettségének eleget nem tesz, ezt a szándékát egyértelműen félreérthetetlenül így kellett volna megfogalmaznia. Az érintett kikötésnek azonban annak tényleges megszövegezése alapján csak kiterjesztő értelmezéssel tulajdonítható az alperes által hivatkozottak szerinti tartalom, a kiterjesztő értelmezést viszont a Ptk. 207. § (4) bekezdése kifejezetten tiltja. Mindezt figyelembe véve az ÜSZ. IV/9. pontja csupán azon esetek egyikét szabályozza, amikor a hitelező nem tagadhatja meg a törzskönyv kiadását. Nem vonható le azonban az érintett kikötés megfogalmazásából az a következtetés, hogy akkor is jogosult lenne azt magánál tartani, ha e jogosultság alapjául szolgáló opciós joga megszűnt (Kúria Gfv.VII.30.049/2016., BH2017/13., BH2017/63., BH2017/95. számú eseti döntései).

Az elsőfokú bíróság helyes döntése szerint a törzskönyv az opciós jog kikényszerítése érdekében került az alperes birtokába, az opciós jog megszűnésére tekintettel a törzskönyv birtokban tartásának joga is megszűnt, ezért azt az alperes köteles a felperesnek kiadni. Ebből a szempontból nincs jelentősége annak, hogy az alperes a felperessel kötött kölcsönszerződést a felperes fizetési késedelme miatt felmondta, mert az 5 év eltelte miatt már opciós joga nincs.

Az alperes jelen perben is érintett üzletszabályzatával kapcsolatban a Kúria korábban már több eseti döntést hozott, melyek egyezően a vételi joghoz, valamint az elidegenítési és terhelési tilalomhoz kapcsolódó járulékos biztosítéknak minősítették a törzskönyv visszatartási jogot. A Kúria egyik döntésében sem minősítette úgy az alperesi üzletszabályzatot, hogy a régi Ptk. 205. § (1) bekezdés szerinti, konszenzuson alapuló megállapodás létrejött volna egy atipikus biztosítékadásra vonatkozóan. Ezt az álláspontját a Kúria legutóbb a Pfv.VI.20.558/2016/5. számú ítéletében ismételten kifejtette, utalva még a Pfv.I.21.202/2015/4., valamint Gfv.VII.30.031/2016/7. szám alatti ítéletekre is. Az alperes fellebbezési hivatkozásával ellentétben tehát a több, egyező precedens értékű eseti döntéssel szembemenő, egyedi üzletszabályzat értelmezésre az ítéletábra nem látott lehetőséget. A BH2017/13. szám alatt közzétett eseti döntés tehát nem egyedi, hanem a Kúria több

döntésében is megjelenő következetes, jogi álláspontot tartalmaz, így továbbra is az irányadó bírói jogértelmezést tükrözi, az alperes perbeli hatályos üzletszabályzata és a blanketta opciós szerződés visszatérően vitatott érvényességű, és értelmezésű pontjai tekintetében.

A fentiek alapján az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdésre történt hivatkozással helybenhagyta.

Az alaptalanul fellebbező alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a jogi képviselővel eljáró és írásban fellebbezési ellenkérelmet előterjesztő felperes másodfokú eljárási költségeinek megtérítésére. Az ügyvédi munkadíj összegét az ítélőtábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3), (5) és (6) bekezdései alapján állapította meg.

Szeged, 2017. december 14.

Dr. Gaálné dr. Jobbágy Ildikó s.k.
a tanács elnöke

Dr. Béri András s.k.
előadó bíró

Dr. Dobler László s.k.
táblabíró